

Р Е Ц Е Н З И Я

относно: дисертационен труд на тема:
**„Наказателноправна закрила на съобщенията
в Република България“**, научна специалност
05.05.16

автор: Ралица Янкова Илкова

магистър по право

рецензент: проф. Лазар Георгиев Груев

доктор по право

научна специалност № 05.05.16

Кандидатът за придобиване на образователната и научна степен „доктор по право“ Ралица Илкова е главен асистент в катедрата по наказателноправни науки на Юридическия факултет на Софийския университет „Св. Климент Охридски“ от началото на 2003 г. Тя води упражнения и чете отделни лекции – по възлагане – по учебната дисциплина Наказателно право пред студентите от трети и четвърти курс на факултета.

Кандидатът познавам лично и от нейните трудове. Публикациите на Ралица Илкова – подробно описани във втората част на приложението към дисертационния труд – са многобройни, разнообразни по тематика и задълбочени. Макар и извън предмета на настоящата рецензия те следва изрично да се посочат, високо оценят и – без колебание – да заслужат адмирации, защото съвсем не е често явление толкова млад автор да представи толкова внушителен списък

от научни публикации, факт който е сигурно доказателство за трайното му и при това – последователно отношение към иначе нелеката работа на един университетски преподавател. Подобна активност следва да бъде оценена по достойнство и насърчена и за в бъдеще. За отбелязване е и активното участие на кандидата в редица семинари, конференции и други научни и научно-приложни форуми, също подробно описани в приложението.

По темата на дисертационния труд Ралица Илкова има пет публикации – три в печатни издания и две в електронни, които са несъмнено доказателство за трайния ѝ интерес, както и за куража ѝ да сподели публично свои виждания по темата и по този начин да ги подложи на своеобразна обществена оценка.

Като учен Ралица Илкова се отличава с трудолюбие, широка обща и специална правна култура и информираност, както и способност да подбира за теми на своите научни съчинения проблеми, които са от съществено значение за наказателното право и съотнасянето му към критериите на демократична Европа.

Преподавателската работа на кандидата познавам от самото ѝ начало. Отличителната ѝ черта като преподавател е съчетанието на добре премерена взискателност от една страна и задълбоченост при поднасянето на учебния материал – от друга. Съчетание, което е добро и полезно за студентите.

II.

Дисертационният труд „Наказателноправна закрила на съобщенията в Република България“ съдържа много нови научни постановки, обогатява съществуващите знания в областта на наказателното право и в по-голямата си

част улеснява съдебната практика и обновлението на законодателството в тази област. Той представлява задълбочено и цялостно изследване на тази проблематика у нас.

Най-съществените конкретни приноси моменти в него могат да бъдат очертани накратко по следния начин:

- Изключително удачен и навременен е изборът на темата. По нея липсва цялостно изследване, а малкото на брой разработки на други автори по – скоро маркират отделни частни проблеми, без да навлизат в дълбочината на проблема. Те се познават добре от автора, коректно са цитирани и обсъдени. В съвременния свят разработването на подобна тема е от изключителна важност. Динамиката в развитието на обществените отношения в областта на съобщенията е изключителна, ето защо разработването на своеобразен модел за тяхната наказателноправна закрила е от особено значение.

- Доброто полиграфическо оформление на труда и отработения стил на изложението, които позволяват то да се чете леко, без напрежение, което пък способства за по-доброто му разбиране и усвояване от читателя.

- Зрителният ъгъл от който в труда се анализират иначе класически състави от особената част на Наказателния кодекс. Това е гледната точка на практическата полезност от една страна и вътрешната съгласуваност и теоретична обосновааност – от друга.

- Използваният комплексен подход при изследването на социално-правните явления.

- Съчетаването на формално-юридическият подход към нормите на закона и социологическият подход към социалните

причини, породили законовите правила и определящи в крайна сметка тяхното съдържание и развитието им в динамика.

- Анализът на проблеми, пренебрегвани досега, както и обосноващите критики към някои загубили практическото си значение състави, включително категорично формулираното предложение за декриминализация, напр. по чл. 348, б. „а-в“ НК.

- Пълно и задълбочено е изследването относно системата на престъпленията против съобщенията, като особено следва да се подчертае онази част, която съдържа критики към актуалната законова регламентация (напр. относно престъпленията против неприкосновеността на кореспонденцията – с. 76; престъпленията против съобщителните връзки и др.).

- На последно, но не и по значение място следва да бъдат отбелязани изключително добре формулираните, научно обосновани и без съмнение изключително навременни предложения за усъвършенстване на законовата регламентация относно наказателноправната закрила на съобщенията. Те категорично трябва да бъдат подкрепени и в двата обосновани от автора аспекта – както по отношение на информацията, предавана между подателя и получателя на съобщението, така и по отношение на съобщителните връзки, като съвкупност от устройства, съоръжения и преносна среда. Предложенията са конкретно формулирани и добре премислени.

В **заклучение** смятам, че кандидатът отговаря на критериите и е изпълнила изискванията, предвидени в Закона за развитието на академичния състав в Република България и чрез представената дисертация на тема **„Наказателноправна закрила на съобщенията в Република България“** доказва

способността си за самостоятелни научни изследвания. Като вземам предвид приносните моменти в рецензирания труд, цялостното научно творчество и ползотворната, с доказани педагогически умения преподавателска дейност на кандидата, си позволявам да препоръчам на уважаемото жури да гласува за придобиване на образователната и научна степен „доктор по право“ от **Ралица Янкова Илкова**.

София, 03.10.2011 г.

Рецензент:

(проф. Л. Груев)